

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 24 april 2024

Saken

Omställningsstudiestöd, medel

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 47 § andra stycket i lagen om omställningsstudiestöd inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte, den 15 november 2023, om omställningsstudiestöd för studier på Vuxenutbildningen Göteborg under perioden den 27 oktober 2023 – 28 juni 2024.

CSN avslog ansökan med motiveringen att pengarna för omställningsstudiestöd är slut för de som arbetar eller senast har arbetat inom offentlig sektor. Pengarna för ansökningar med studier under det andra kalenderhalvåret 2023, tog slut den 2 april 2023. NNs ansökan kom in till CSN den 15 november 2023. Hon kan därför inte få omställningsstudiestöd.

NN överklagade beslutet och anförde bland annat följande. Hon har väntat länge på beslutet och hennes utbildning berättigar till stödet.

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet. CSN bifogade även ett yttrande och anförde i huvudsak följande. NNs ansökan avser omställningsstudiestöd för studier på vuxenutbildningen Göteborg för perioden 27 oktober 2023 – 28 juni 2024. Studieperioden i det aktuella ärendet är alltså, enligt praxis från ÖKS, att anse som påbörjad den 27 oktober 2023. CSN anser därför att den aktuella ansökan, vid tillämpning av 4 § lagen om omställningsstudiestöd, 4 § förordningen om omställningsstudiestöd och de anslagsbegränsningar som följer av regleringsbrevet för CSN, är en ansökan om omställningsstudiestöd för studier som påbörjas under det andra halvåret 2023.

Nämnden inhämtade därefter ett yttrande från CSN, genom dess rättsavdelning, som anförde i huvudsak följande. NN har ansökt om omställningsstudiestöd under perioden den 27 oktober 2023–28 juni 2024. Enligt uppgifter från utbildningsanordnaren bedrivs de aktuella studierna under perioderna den 23 oktober–22 december 2023 respektive den 8 januari–28 juni 2024. Även om studierna är uppdelade i flera studieperioder, är CSN:s uppfattning att ansökan avser studier som påbörjas under det andra kalenderhalvåret 2023, och därför i sin helhet också ska belasta anslagsposten och -potten för det andra kalenderhalvåret 2023. NN har en offentlig arbetsgivare. Anslaget för ansökningar om omställningsstudiestöd för studier som påbörjas under det andra kalenderhalvåret 2023, för studerande som är eller senast har varit anställda i offentlig sektor, tog slut den 2 april 2023. NN:s ansökan kom in till CSN den 15 november 2023. CSN har därmed haft fog för sitt beslut att avslå ansökan. Överklagandet ska därför avslås.

NN har beretts möjlighet att lämna synpunkter med anledning av CSN:s yttrande, men hon har inte hörts av.

Av handlingarna i ärendet så framgår att NN är registrerad för de aktuella studierna under perioderna den 23 oktober – 22 december 2023 och den 8 januari – 28 juni 2024.

Författningsbestämmelser

Av 4 § lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd framgår följande. Omställningsstudiebidrag får lämnas i mån av tillgång på medel. Omställningsstudielån lämnas endast för sådan vecka som omställningsstudiebidrag lämnas för.

Anvisade medel fördelas mellan studerande som förvärvsarbetar eller senast har förvärvsarbetat huvudsakligen i privat sektor och studerande som förvärvsarbetar eller senast har förvärvsarbetat huvudsakligen i offentlig sektor. Fördelningen av medel mellan de två grupperna ska avspegla andelen förvärvsarbetande i privat respektive offentlig sektor.

Av 4 § förordningen (2022:857) om omställningsstudiestöd framgår följande. Omställningsstudiestöd lämnas, i den mån som det finns tillgång på medel, i den ordning som ansökningarna kommer in till Centrala studiestödsnämnden. En studerande som tidigare har fått omställningsstudiestöd för en viss utbildning och som fortsätter denna utbildning har förtur till stöd. Anvisade medel fördelas mellan studerande som förvärvsarbetar eller senast har förvärvsarbetat huvudsakligen i privat sektor och studerande som förvärvsarbetar eller senast har förvärvsarbetat huvudsakligen i offentlig sektor. Fördelningen av medel mellan de två grupperna ska avspegla andelen förvärvsarbetande i privat respektive offentlig sektor.

Av 26 § förordningen (2022:857) om omställningsstudiestöd framgår följande. Omställningsstudiestöd beviljas i två ansökningsomgångar per kalenderår. En ansökan som avser studier som påbörjas under det första kalenderhalvåret kan lämnas in till Centrala studiestödsnämnden tidigast den 1 oktober året innan det år

studierna börjar. En ansökan om stöd som avser studier som påbörjas under det andra kalenderhalvåret kan lämnas in till nämnden tidigast den 1 april samma år.

I 1 kap. CSNFS 2022:5 definieras att studieperiod är den tidsperiod, t.ex. en termin, som kurser eller paket av kurser pågår.

Överklagandenämndens bedömning

Enligt 4 § lagen om omställningsstudiestöd lämnas omställningsstudiestöd i mån av tillgängliga medel. Anvisade medel fördelas i kalenderhalvsvisa potter mellan studerande som förvärvsarbetar eller senast har förvärvsarbetat huvudsakligen inom privat sektor och studerande som förvärvsarbetar eller senast har förvärvsarbetat huvudsakligen inom offentlig sektor. Huvudregeln är att ansökningarna ska beviljas i den ordning de kommer in till CSN med undantag för vissa studerande som har förtur.

Vid beviljning av omställningsstudiestöd krävs därför att CSN beaktar de turordningsregler som finns i förordningen om omställningsstudiestöd. En ansökan om omställningsstudiestöd för det första kalenderhalvåret kan lämnas från och med den 1 oktober året innan det år studierna påbörjas och en ansökan för det andra kalenderhalvåret kan lämnas från och med den 1 april samma år.

NN ansökte den 15 november 2023 omställningsstudiestöd för studier under perioden den 27 oktober 2023 – 28 juni 2024. Anslaget till studerande som arbetar eller senast har arbetat inom offentlig sektor, för ansökningar med studiestart under det andra kalenderåret 2023, tog slut den 2 april 2023.

Tillgängliga medel var således, såsom konstaterats ovan, slut för den del av studierna som påbörjades under det andra kalenderhalvåret 2023. Ansökan i den del som avser vårterminen 2024 skulle dock, eftersom den kom in efter 1 oktober 2023, i princip kunna vara i rätt tid även för den anslagspott som avser första halvåret 2024. Frågan är då om en ansökan kan fördelas till flera olika halvårsvisa anslagspotter.

Vad gäller studierna som inleddes under första kalenderhalvåret 2024 har CSN uppfattningen, vid tillämpning av förordningen om omställningsstudiestöd, att det i detta fall är den första perioden i ansökan som styr denna till första studieperiodens anslagspott även om det finns ett uppehåll mellan de olika studieperioderna.

När en ansökan inkommer behöver CSN förstås, utifrån när ansökan kom in och vilken studieperiod den avser, avgöra till vilken ansökningsomgång denna avser och följaktligen vilket halvårs anslagspott som ska belastas.

Överklagandenämnden bedömer i den delen att skrivningen i 4 och 26 §§ förordningen om omställningsstudiestöd ger stöd för CSN:s bedömning att en specifik ansökan om omställningsstudiestöd endast kan hänföras till en ansökningsomgång och därmed en anslagspott även om den, som i detta fall innehåller flera kommande studieperioder.

Turordningen för stödet ska i den situationen bedömas utifrån att ansökan i detta fall skulle varit inlämnad tidigast den 1 april 2023 eller senare vilket medför att tillgängliga medel är slut för NN:s ansökan inkommen den 15 november 2023. NN omfattas inte av förtur och kan således inte beviljas omställningsstudiestöd för studierna som påbörjades under andra kalenderhalvåret 2023. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Anders Karlsson

Beslutet har fattats av Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Jessica Levin, Jonathan Sjölander och Helena Söderberg

Föredragande: Anders Karlsson

Kopia till CSN och CSN:s rättsavdelning